

ALOITE JA VETOOMUS SUOMENLINNAN ASUKKAIDEN JA SUOMENLINNASSA TYÖSKENTELEVIEN SUJUVIEN LIIKENNEYHTEYKSIEN KEHITTÄMISEKSI

Arvoisat HSL:n hallitus ja HKL:n johtokunta, sekä HSL, HKL ja Suomenlinnan Liikenne Oy,

Suomenlinnalaisten asukasyhdistys Suomenlinnaseura ry on kuullut Suomenlinnaan suunniteltavasta henkilölautan uudesta terminaalista. Suomenlinnaseuran edustajat ovat myös keskustelleet suunnitelmasta HKL:n ja arkkitehtitoimiston edustajien kanssa.

Suunnitelmassa on kannatettavia parannuksia verrattuna nykyiseen järjestelyyn, mm. henkilö- ja ajoneuvoliikenteen erottelu selkeämmin toisistaan. Matkustajien odotusmukavuutta, sekä ennen kaikkea Suomenlinnan asukkaiden ja Suomenlinnassa työskentelevien liikenneyhteyksien sujuvuutta ei kuitenkaan ole huomioitu niin, että suunnitelma olisi kannaltamme siedettävä.

1. Uuden terminaalin odotusalue:

Terminaalin suunnitelmassa uudesta katoksesta olisi kulku laskentaporttien kautta aidatulle odotusalueelle, josta siirryttäisiin lauttaan tämän saavuttua. Kyseessä olisi noin 100 m² avoaitaus, jossa ruuhkatilanteissa yksi lautallinen, eli noin 350 henkeä polkupyörineen, kantamuksineen, lastenvaunuineen ja pyörätuoleineen, odottaisi pääsyä lautalle vuorovälin eli jopa 60 minuutin verran. Aitauksesta ei olisi ulospääsyä, eikä aitauksessa olisi mm. sääsuojaa eikä käymälätiloja.

Pidämme aitausta liian pienikokoisena ja riittämättömästi varusteltuna. Emme usko, että odotusmukavuus aitauksessa tulisi olemaan siedettävä, etenkin vajaakuntoisille. Lisäksi epäilemme aitauksen nurkkausten vakiintuvan nopeasti yleisiksi käymälöiksi.

Esitämme, että suunnitelmaa kehitetään niin, että aitauksesta voidaan kokonaan luopua. Mitään välttämätöntä syytä emme ole aitaukselle keksineet. Vaihtoehtoisesti esitämme, että suunnitelmaa kehitetään niin, että aitausta suurennetaan ja sen varustelua parannetaan ruuhkatilanteidenkin tarpeita vastaavaksi.

2. Saariston asukkaiden ja työntekijöiden asema ruuhkatilanteiden jonoissa:

Suomenlinna on lähes tuhannen asukkaan ja usean sadan työpaikan kaupunginosa, jolle sijainti saaristossa luo omat erityispiirteensä. Suomenlinnaan ei ole siltayhteyttä, ja ahtaassa kaukolämpötunnelissa liikkuminen on sallittua vain virka- ja hälytysajoneuvoille. Helsingissä ei ole lautalle vaihtoehtoista päivystävää taksivenettä edes kesäaikana.

Suomenlinnan asukkaat ja työntekijät ovatkin liikenneyhteyksien suhteen täysin riippuvaisia lauttaliikenteestä, koska se on ainoa tapa päästä saaresta mantereelle ja päinvastoin.

Suomenlinna on merkittävä ja jatkuvasti kasvava matkailukohde, jossa kävi viime vuonna ennätyselliset yli 820 000 vierailijaa. Lauttarannassa tämä näkyy väistämättä ruuhkatilanteina, joita ei voi ennakoida, ja joissa jonotusajat lautalle venyvät monesti yli tunninkin mittaisiksi.

Suomenlinnan asukkaille ja työntekijöille jonotusajat ja niiden ennakoimattomuus eivät ole siedettäviä. Aikuisten tulee päästä ajallaan töihin ja esimerkiksi lääkäriin. Mm. sairaaloiden henkilökunnan ja vaikkapa julkisen liikenteen kuljettajien myöhästelyt työvuoroistaan johtaisivat kestävämpiin tilanteisiin. Lasten ja nuorten tulee päästä ajallaan mm. kouluun ja harrastuksiin.

Esimerkkinä mainittakoon, että Suomenlinnan ala-asteen koulun oppilaista osa joutuu käymään koulupäivän aikana mantereella mm. keskitetysti järjestettävillä oman äidinkielen ja uskonnon tunneilla, joiden alkaminen ei myöhästelijöitä odota. Myös koululaisten hammashoitola-, lääkäri-, perheneuvola- ja terapiakäyntejä on viikoittain useita keskellä koulupäivää, ja ne sovitetaan tarkasti lautta-aikatauluihin, eikä niistä sovi myöhästyä.

Välttämättömän työmatka- ja asiointiliikkumisen tilanne Suomenlinnassa on jo tällä hetkellä ongelmallinen: Aukkaat ja työntekijät voivat ohittaa mahdollisen ruuhkan vain omavaltaisesti kiilaamalla, koska virallista etukulkuoikeutta ei ole. Jos uuteen terminaaliin suunniteltu aitaus toteutuu, häviää tämäkin mahdollisuus, ja tilanne huonontuu entisestään.

Suomenlinna kuuluu Helsingin saaristo-osana ns. saaristolain piiriin. Lain mukaan saariston vakinaisen väestön tarvitsemien asumisen, toimeentulon ja välttämättömän asioinnin kannalta tarpeellisten liikenne- ja kuljetuspalveluiden tulee olla mahdollisimman joustavat. Laki kokonaisuudessaan: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1981/19810494>.

Suomessa ei ole tiedossamme yhtään saaristolain piirissä olevaa toista saarta, jossa asukkaat ja työntekijät joutuvat samaan jonoon matkailijaruuhkien kanssa. Päinvastoin, muualla Suomessa monille saaristoliikenteen reiteille myönnetään etuajo-oikeuksia, vakinaisen asumisen ja mm. mantereelta saaristoon suuntautuvien työmatkojen perusteella. Lisätietoja saanee Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, jonne saaristoliikenne-asiat on valtionhallinnossa keskitetty.

Katsommekin, että nykyinen tilanne asettaa Suomenlinnassa asuvat ja työskentelevät epätasa-arvoiseen asemaan muiden saaristoalueiden asukkaiden ja työntekijöiden kanssa.

Esitämme kunnioittavasti, että Suomenlinnassa asuville ja Suomenlinnassa työskenteleville päätetään etukulkuoikeus lauttaan. Terminaalien suunnitelmaa esitämme kehitettäväksi niin, että etukulkuoikeudet pääsevät lauttaan. Tieto etukulkuoikeudesta voitaneen liittää henkilökohtaiseen matkakorttiin (asukkaille osoitteen perusteella automaattisesti ja työntekijöille esimerkiksi HSL:n asiakaspalvelussa), ja näin todeta portilla koneellisesti. Vaihtoehtoisesti Suomenlinnan hoitokunnan asukkaille ja työntekijöille myöntämää Suomenlinna-korttia voitaisiin kehittää tunnistusta tukevaksi.

Suomenlinnan asukkaiden ja työntekijöiden perusteltu tarve työmatka- ja asiointiliikenteeseen ei ole mitenkään verrattavissa vierailijoiden ja lomailijoiden kulkemistarpeisiin. Emme esitä kohtuutonta etuoikeutta vaan tasa-arvoista asemaa mantereella ja muualla saaristossa asuviin ja työskenteleviin nähden. Pyydämme ottamaan huomioon, että mantereella on aina olemassa vaihtoehtoinen keino matkustaa paikasta toiseen. Saaristossa tätä mahdollisuutta ei ole.

Annamme mielellämme lisätietoja ja vastaamme kernaasti kysymyksiin. Kuulemme mielellämme myös muita ehdotuksia ja näkemyksiä edellä mainittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Toivomme, että suunnitelma saadaan kehitettyä toimivaksi, ja haluamme toimia kaikkia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytymiseksi.

Suomenlinnassa 3.4.2014

Suomenlinnaseura ry

Markus Cannelin
puheenjohtaja

Päivi Kaskia,
sihteeri

Ari Bungers,
hallituksen jäsen

Jermu Koivukoski,
hallituksen jäsen

Yhteystiedot: Markus Cannelin, markus.cannelin@iki.fi, p. 040-588 5761
Ari Bungers, ari.bungers@lab-arkkitehdit.fi, p. 040-517 4925